Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

TER ONDERTEKENING
Aan: MOCW, SOE

Deze nota wordt met een Kamerbrief meegestuurd: **Ja**

nota

Verzending Beleidsbrief aan de Tweede en Eerste Kamer

Bestuursondersteuning en Advies

Van
Persoonsgegeven

Datum
23 april 2026

Referentie
63377927

Bijlagen
2

Intern OCW afgestemd
SG, DGCM, DGFO, DGHBWE, DUO, IVHO

Interdepartementaal afgestemd
AZ, BZK, Def, EZK, Fin, SZW, VWS

Aanleiding

Op 14 april 2026 is de Beleidsbrief van OCW behandeld in de RSDI. Bijgaand treft u de definitieve Beleidsbrief aan, ter verzending aan de Kamer.

Geadviseerd besluit

1. Ondertekenen van de Beleidsbrief aan de Tweede Kamer.
2. Daarnaast is het voorstel om de Eerste Kamer een afschrift van de Beleidsbrief te sturen, met een zelfstandige oplegbrief. Deze brief treft u ook bijgaand aan ter ondertekening.

Kernpunten

- Elk departement stelt een beleidsbrief op, zoals toegezegd door MP Jetten in het debat over de regeringsverklaring in de Tweede Kamer. Doel is dat deze brief een concrete planning bevat van thema's, de wetgevingsagenda en voorstellen voor de Kamer, gebaseerd op het coalitieakkoord. Ook wordt hierin de nadere verdeling van de CA-middelen op OCW-terrein bekend gemaakt.
- In de afgelopen weken zijn vanuit de verschillende beleidsterreinen vanuit OCW teksten opgesteld voor de brief. Interdepartementaal zijn, daar waar relevant, de teksten ambtelijk afgestemd.
- In de brief is dezelfde volgorde aangehouden als in het coalitieakkoord: dat betekent dat we eerst ingaan op het funderend onderwijs, daarna mbo, hoger onderwijs en wetenschap en vervolgens cultuur, media en emancipatie.
- Na bespreking in de RSDI zijn nog enkele aanpassingen in de brief doorgevoerd:
    - De passage over het reclamedossier is ingekort.
    - Daarnaast is nog een laatste check gedaan op de genoemde bedragen in relatie tot de financiële tabel die op het einde van de brief staat. Dit heeft in de lopende tekst nog op enkele plekken tot een lichte aanpassing van het bedrag geleid.
    - Tot slot zijn nog enkele niet-inhoudelijke, redactionele wijzigingen doorgevoerd ten opzichte van de RSDI-versie.

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

TER ONDERTEKENING
Aan: MOCW, SOE

Bestuursondersteuning en Advies

Van
Persoonsgegeven

Datum
14 april 2026

Referentie

Bijlagen
2

Intern OCW afgestemd
SG, DGCM, DGFO, DGHBWE, DUO, IVHO

Interdepartementaal afgestemd
AZ, BZK, Def, EZK, Fin, SZW, VWS

nota

Aanbieden Beleidsbrief aan de MR 17 april 2026

Aanleiding

Op 14 april 2026 is de Beleidsbrief van OCW behandeld in de RSDI. De Beleidsbrief wordt, via de woensdagagenda, geagendeerd voor de MR van vrijdag 17 april. Daartoe leveren we een nieuwe versie aan.

Geadviseerd besluit

Ondertekenen van het aanbiedingsformulier voor de MR.

Kernpunten

Na bespreking in de RSDI zijn nog enkele aanpassingen in de brief doorgevoerd:

- P. 4: de tekst over teamprofessionalisering is aangepast zodat deze beter leesbaar/volgbaar is. Dit vooral door het verplaatsen van een zin.
- P. 5: het ministerie van VWS is toegevoegd aan de zin over het schoolfruit
- P. 7: ten aanzien van het regieplan Digitalisering funderend onderwijs is ook het belang van AI opgenomen.
- P. 9: ten aanzien van de rentemaatregel is opgenomen dat het een structureel bedrag is. In de voetnoot is opgenomen dat het bedrag afhankelijk is van de precieze vormgeving.
- P. 14: per abuis was een eerdere wijziging van MOCW ten aanzien van administratieve lasten niet goed opgenomen, dat is hersteld.
- P. 18: de passage over een nieuw voorstel voor het reclamedossier is geschrapt.
- Daarnaast is nog een laatste check gedaan op de genoemde bedragen in relatie tot de financiële tabel die op het einde van de brief staat. Dit heeft in de lopende tekst nog op enkele plekken tot een lichte aanpassing van het bedrag geleid. Ook is de reeks voor de rentemaatregel aangepast, met een oploop in 2029 en 2030.
- Tot slot zijn nog enkele niet-inhoudelijke, redactionele wijzigingen doorgevoerd ten opzichte van de RSDI-versie.

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

TER BESLUITVORMING
Aan: MOCW, SOCW

Bestuursondersteuning en Advies

Van
[redacted]
Persoonsgegeven

Datum
7 april 2026

Referentie

Bijlagen
Beleidsbrief 2026 TC-versie, Beleidsbrief 2026 schoon

Intern OCW afgestemd
SG, DGCM, DGFO, DGHBWE, IVHO

Interdepartementaal afgestemd

nota

Beleidsbrief 2026

Aanleiding

U heeft afgelopen donderdag de tweede versie van de Beleidsbrief 2026 ontvangen. Bijgevoegd vindt u de volgende versie waarin uw opmerkingen verwerkt zijn. Daarnaast zijn er aanpassingen in de teksten gemaakt n.a.v. de gesprekken die met FIN gevoerd zijn.

De deadline voor aanleveren bij de RSDI is gesteld op donderdag 9 april om 12.00. [redacted]
Eenheid Kabinet
[redacted]

Geadviseerd besluit

- Akkoord te gaan met de Beleidsbrief, ten behoeve van aanbieding aan de RSDI van dinsdag 14 april.
- MOCW: Beide versies van het RSDI formulier te ondertekenen.

Nadere toelichting

Rechtszaak bekostiging primair onderwijs

- De Raad van State (RvS) heeft op 25 maart uitspraak gedaan in het hoger beroep over de bekostiging primair onderwijs. De RvS heeft geoordeeld dat schoolbesturen in het primair onderwijs te weinig bekostiging hebben ontvangen in de overgangsperiode naar de nieuwe bekostigingssystematiek in 2023 en dat zij daarom een nabetaling moeten ontvangen.
- [redacted]
Procesbelang
[redacted]

Andere aanpassingen (MOCW)

- [redacted]
- Teksten over internationaal talent zijn met UNL en VH afgestemd, omdat we in die tekst aangeven dat zij de lijn van het kabinet steunen. UNL en VH hebben ons beide laten weten dat ze (met aanpassing naar sectoren ipv plekken) de teksten prima vinden.
- [redacted]
- In eerdere rondes kwam een verzoek op om open science als beleidsinstrument van OCW op te nemen. Dit is als mooi voorbeeld in een brief over kabinetsinvesteringen kwetsbaar omdat de OCW investeringen aflopen in 2031 en NWO zelf uit andere middelen eerdere bezuiniging deels opvangt. Het voorstel van OWB is om deze zin geheel te verwijderen.
- Binnen de alinea is zoals verzocht de volgorde van een aantal alinea's gewijzigd of gesplitst. Ook zoals eerder verzocht kopjes toegevoegd zoals ook in andere delen van de brief.
- Zin over kennisecosystemen in Cariben verwijderd omdat het geen verduidelijking is van de uitwerking van dit coalitieakkoord en de alinea met deze toevoeging zoals opgemerkt niet lekker liep.
- [redacted]

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

TER BESLUITVORMING
Aan: MOCW, SOCW

Bestuursondersteuning en Advies

Van
[redacted]

Datum
2 april 2026

Referentie

nota

Beleidsbrief OCW 2026

Bijlagen
Beleidsbrief 2026 TC,
Beleidsbrief 2026 schoon

Intern OCW afgestemd
SG, DGCM, DGFO, DGHBWE

Interdepartementaal afgestemd
FIN, EZK, SZW, LVVN, DEF

Aanleiding

U heeft afgelopen maandag de eerste versie van de Beleidsbrief 2026 ontvangen. Bijgevoegd vindt u de volgende versie waarin uw opmerkingen verwerkt zijn. Daarnaast zijn er aanpassingen in de teksten gemaakt n.a.v. de gesprekken die met FIN gevoerd zijn. We zien uw reactie op deze versie graag tegemoet op dinsdag 7 april.

De deadline voor aanleveren bij de RSDI is gesteld op donderdag 9 april om 12.00. Met het oog hierop ontvangt u op dinsdag 7 april een definitieve versie van de Beleidsbrief en het aanbiedingsformulier voor de RSDI.

Geadviseerd besluit

- Akkoord te gaan met de Beleidsbrief, ten behoeve van aanbieding aan de RSDI van dinsdag 14 april.

Nadere toelichting

[redacted]

Algemene alinea in alle Beleidsbrieven

Door AZ is een algemene alinea opgesteld die in alle Beleidsbrieven een plek dient te krijgen. Deze tekst is afgestemd tussen de MP en vice-MP's. AZ heeft te kennen gegeven dat het niet mogelijk is om tekstuele aanpassingen in deze alinea te maken.

- *'In het coalitieakkoord hebben drie partijen - D66, VVD en CDA - afspraken gemaakt over de maatregelen die nodig zijn om Nederland weer vooruit te krijgen. Beleidsbrieven zoals deze zijn daar een nadere uitwerking van op specifieke beleidsonderwerpen. Dat laat onverlet dat de*

opgaven waar dit kabinet voor staat vragen om één overheid die duidelijk kiest, samenwerkt en levert. In gezamenlijkheid. Alleen door samen te werken kunnen we resultaten boeken waar mensen op rekenen. Daar is de inzet van de volledige Rijksdienst, de medeoverheden en de publieke dienstverleners keihard bij nodig. Hierbij hecht dit kabinet veel waarde aan de samenwerking met de Tweede en Eerste Kamer, medeoverheden en maatschappelijke organisaties.'

Toelichting FO

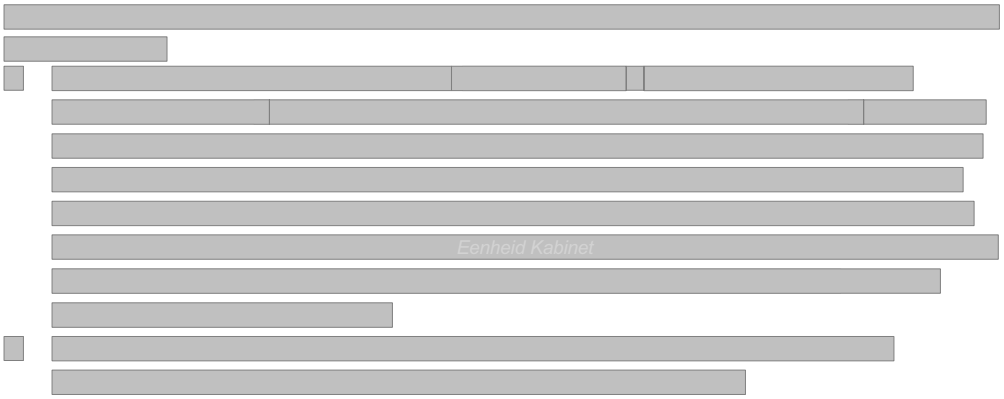
- Bijna alle opmerkingen zijn overgenomen en de teksten zijn op plekken verduidelijkt waar daarnaar werd gevraagd. Ook een aantal CA-maatregelen die in de eerste versie van de brief niet genoemd werden, zijn in de nieuwe versie toegevoegd aan de brief.
- Twee opmerkingen op de brief zijn beargumenteerd niet overgenomen, beide onder het kopje *Investeren in vakmanschap en teamprofessionalisering* (pagina 4 van de TC-versie)
    - Bij het noemen van het tekort aan onderwijspersoneel wordt gevraagd om hieraan een cijfer te koppelen. Het vatten van het lerarentekort in een cijfer vraagt flink wat nuance. Omdat het noemen van cijfers vooral betekenis heeft wanneer deze worden afgezet tegen de ramingen, en deze brief onvoldoende ruimte biedt voor een uitgebreide onderbouwing hiervan, is het voorstel in deze brief geen concreet cijfer op te nemen. Dit kunnen we in een latere brief over lerarenbeleid wel doen.
    - Bij hetzelfde stuk wordt gevraagd om ook de stille reserve mee te nemen als deeloplossing voor de tekorten. De stille reserve bevat veel mensen die ver van het onderwijs af staan, bijvoorbeeld mensen die kort voor hun pensioen zitten of al heel lang uit het onderwijs zijn. Die zijn op papier inderdaad snel inzetbaar (want bevoegd), maar in de praktijk vaak niet, of zijn niet gemotiveerd. Generieke maatregelen gericht op het verhogen van de (zij-)instroom zijn daarom effectiever dan maatregelen specifiek gericht op de stille reserve. De stille reserve wordt in deze brief daarom niet genoemd.

Toelichting HBWE

Pagina 8: "moeten we niet iets opnemen t.b.v. Oekraïense studenten? "
Advies is om nu geen tekst over Oekraïense studenten in de beleidsbrief op te nemen:

- Oekraïense studenten zijn geen bijzondere doelgroep m.b.t. de voorgenomen inzet over internationaal toptalent. Sterker nog, het kabinet heeft als uitgangspunt dat zij (vrijwillig) terugkeren op het moment dat dit weer mogelijk is;
- Op dit moment zijn we in afwachting van een besluit van het kabinet ten aanzien van een perspectief voor ontheemden uit Oekraïne en studenten in

het bijzonder. Het perspectief voor studenten is afhankelijk van de richting die het kabinet kiest (1) verlenging Richtlijn Tijdelijke Bescherming, (2) transitiedocument of (3) asiel. In de concept beleidsbrief van JenV wordt hier een passage aan gewijd en advies is om geen variant op te nemen in de OCW-beleidsbrief. Mocht u dit toch wensen, dan is het advies om enkel te verwijzen naar de JenV beleidsbrief.

Pagina 9: Over uw vraag "Buiten het NGF?"

- Delen van Einstein Telescope zelf komen wel van gehonoreerde NGF-middelen, R&D centrum ET-Pathfinder is hier geen onderdeel van.

Pagina 11: Bij de basis op orde / bekostiging: "Geldt dit alleen voor het mbo? → is het hbo en wo ook al zo ver?"

- In de tekst nu waar mogelijk duidelijker aangegeven wat voor mbo, hbo en wo geldt.
- Het hbo en wo is niet per se minder ver, maar heeft wel een andere werkwijze om tot de herziening te komen
- Op 7 april wordt met MOCW gesproken over de te maken keuzes voor de verbetering van de bekostiging in het hbo en wo.

<u>Toelichting CM</u>

Pagina 16 over de zorgplicht voor bibliotheken: "Is dit het beste woord?"

- Het advies is om dit woord te laten staan: dit is woord dat we voor deze wijziging gebruiken, het staat zo in het wetsvoorstel en heeft ook zo in alle bibliotheekbrieven aan de Kamer gestaan.

Vervolgproces

- Donderdag 2 april: versie 2 Beleidsbrief in tas BWL
- *[Vrijdag 3 april t/m maandag 6 april Paasweekend]*
- Dinsdag 7 april: Opmerkingen BWL retour, einde dag definitieve versie mee in tas
- Donderdag 9 april, 12.00 uur: aanleveren Beleidsbrief t.b.v. RSDI
- Dinsdag 14 april: RSDI
- Vrijdag 17 april: MR
- Vrijdag 24 april: Deadline voor alle beleidsbrieven

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

TER BESLUITVORMING
Aan: MOCW, SOE

Bestuursondersteuning en Advies

Van
[redacted]
Persoonsgegevens
[redacted]

Datum
30 maart 2026

Referentie
62880916

Bijlagen
Beleidsbrief 2026

Intern OCW afgestemd
DGCM, DGFO, DGHBWE

Interdepartementaal afgestemd
VRO, SZW, EZK, LVVN

nota

Beleidsbrief OCW 2026

Aanleiding

Elk departement stelt een beleidsbrief op, zoals toegezegd door MP Jetten in het debat over de regeringsverklaring. Doel is dat deze brief een concrete planning bevat van thema's, de wetgevingsagenda en voorstellen voor de Kamer, gebaseerd op het coalitieakkoord. Ook wordt hierin de nadere verdeling van de CA-middelen op OCW-terrein bekend gemaakt.
Op dinsdag 31 maart (15.30-16.30) spreekt u met de BR ook over deze brief, in de gezamenlijke Themastaf. Idealiter ontvangen we uw eerste schriftelijke reactie in de ochtend van dinsdag 31 maart.

Geadviseerd besluit

- Akkoord te gaan met de Beleidsbrief, ten behoeve van aanbieding aan de RSDI van dinsdag 14 april.

Nadere toelichting

<u>Procesmatig</u>

- In de afgelopen weken zijn onder leiding van DGFO, DGHBWE en DGCM teksten gemaakt voor de Beleidsbrief. Een integrale versie van de Beleidsbrief is vastgesteld door de Bestuursraad.
- Interdepartementaal zijn, daar waar relevant, de teksten ambtelijk afgestemd. Zo heeft afstemming met EZK en SZW plaatsgevonden over de talentstrategie, met VRO over de fysieke leefomgeving, met LVVN over het BPRC en met SZW over Leven Lang Ontwikkelen.
- Er wordt door AZ een (inleidende) alinea over het samenwerkingskabinet opgesteld, deze wordt op een later moment ingevoegd.
- [redacted]
  Eenheid Kabinet
  [redacted]

[redacted]

Datum
23 maart 2026

Eenheid Kabinet

Inhoudelijk

- In de brief is dezelfde volgorde aangehouden als in het coalitieakkoord: dat betekent dat we eerst ingaan op het funderend onderwijs, daarna mbo, hoger onderwijs en wetenschap en vervolgens cultuur, media en emancipatie.
- [redacted]

Eenheid Kabinet

- Uit de totale investering wordt 1,25% gereserveerd voor uitvoeringskosten. Dit is bestemd voor de uitvoering door onder andere DUO, RVO en NWO. Daarnaast is er geld gereserveerd voor toezicht, monitoring en evaluatie en capaciteit om deze zaken uit te voeren.

Maatregelen coalitieakkoord

Niet alle maatregelen die betrekking hebben op OCW-terreinen worden letterlijk benoemd in de beleidsbrief. Deze maatregelen moeten na het versturen van de brief nog nader worden besproken en zijn daarom niet opgenomen in deze brief. Het gaat om de volgende maatregelen:

Funderend onderwijs

- 'We stimuleren contractuitbreiding, kortere opleidingsroutes, voeren een pilot met beperkte klassengrootte uit en beperken externe inhuur.'
- 'We gaan ook door met een aanmeldplicht voor de basisschool vanaf 4 jaar.'
- 'Daarnaast gaan we pesten tegen met effectief bewezen methoden. We zorgen voor een effectieve handhaving van deze uitgangspunten.'
- 'In overleg met de sector leggen we kwaliteitskaders vast voor onderwijsadviseurs. Deze voorwaarden gaan ook gelden voor zelfstandigen.'

- *'Leraren krijgen aantoonbaar meer tijd voor professionele ontwikkeling* en voor werken met bewezen effectieve kennis om de basisvaardigheden duurzaam te verbeteren, met duidelijke doelen voor leerprestaties.'
    - Er wordt wel ingegaan op: Leraren krijgen aantoonbaar meer tijd voor professionele ontwikkeling.
- 'Daarom gaan schoolbestuurders verder met het door de sector ontwikkelde beroepsprofiel. Zo wordt accreditatie de norm.'
    - Wat er wel in staat: 'Omdat de verantwoordelijkheid voor goed onderwijs verder reikt dan individuele schoolteams en we ook hogere kwaliteitseisen willen stellen aan besturen en samenwerkingsverbanden, gaan we door met het wetsvoorstel Bevordering bestuurlijke kwaliteit en integriteit funderend onderwijs.'
- 'We stimuleren dat er in elke regio voldoende hoogbegaafdheidsonderwijs is.'
- 'Ook maken we samenwerking tussen pro, vmbo, mbo en het bedrijfsleven makkelijker door wet- en regelgeving te moderniseren en gelijk te trekken*.'*
    - *Wat er wel in staat: 'Naast goede beheersing van de basisvaardigheden wordt prioriteit gegeven aan praktijkgericht-, techniek-, en technologieonderwijs. Dit doen we met het oog op de toekomstige samenleving en arbeidsmarkt. We bouwen voort op bestaande aanpakken zoals Sterk Techniekonderwijs, Techkwadraat, de actualisering van het bovenbouwcurriculum en de herziening van de vmbo-profielen.'*

<u>Uit de niet-onderwijsparagrafen</u>

- 'Wanneer zij daar weekend- en avondscholen voor inzetten is het nodig in te kunnen grijpen. Daarom ontwikkelen we wetgeving waarmee het onder voorwaarden mogelijk wordt op deze plaatsen gericht toezicht in te zetten.'
- 'Kinderen in het primair en voortgezet onderwijs krijgen gratis schoolfruit.'
- 'We investeren in programma's op school, het werk en in de wijk om mentale veerkracht te versterken.'
- 'We verdiepen het democratisch ethos in de hele samenleving, onder andere door meer werk te maken van burgerschapsonderwijs.'
    - *Wat er wel in staat: 'Daarom wordt via de wettelijke burgerschapsopdracht van scholen gevraagd dat ze nadrukkelijk aandacht besteden aan kennis en respect voor deze basiswaarden. De wettelijke burgerschapsopdracht is geëvalueerd en voor de zomer volgt een nadere inhoudelijke reactie op deze wetsevaluatie.'*
- 'En er komt een wettelijke adviesplicht bij signalen van huiselijk geweld en andere schadelijke praktijken voor onderwijs- en zorgprofessionals.'

<u>Mbo en hoger onderwijs</u>

- 'We behouden de subsidie praktijkleren.'
- 'We stimuleren bedrijven die investeren in eigen, gespecialiseerde opleidingen.'
- 'We maken de beroepsbegeleidende leerweg (BBL) aantrekkelijker met betere begeleiding, meer instroommomenten en flexibeler wisselen tussen

beroepsopleidende leerweg (BOL) en BBL. Ook leiden we meer BOL'ers op in de praktijk.'
- 'We onderzoeken samen met de instellingen de mogelijkheid van een stagefonds voor tekortsectoren en maken afspraken voor baangaranties.'
- 'Onderwijsinstellingen worden meer verantwoordelijk voor voldoende huisvesting voor internationale studenten. We leggen vast dat onderwijsinstellingen huur mogen vragen voor huisvesting.'
    - In de brief is wel opgenomen dat dat zelfregie van instellingen ook afspraken bevat over huisvesting.

<u>Cultuur</u>
- 'We zijn trots op onze talen en dialecten. Daarom ondersteunen we en stimuleren we de rijkstalen, regionale talen, streektalen en dialecten.'

Vervolgproces

- Maandag 30 maart: Beleidsbrief in tas BWL
- Dinsdag 31 maart: idealiter uw eerste opmerkingen op de Beleidsbrief
- Dinsdag 31 maart: bespreken Beleidsbrief in Themastaf
- Donderdag 2 april: finale versie Beleidsbrief in tas BWL
- *[Vrijdag 3 april t/m maandag 6 april Paasweekend]*
- Dinsdag 7 april: eventuele laatste opmerkingen BWL retour, aanleveren Beleidsbrief tbv RSDI
- Dinsdag 14 april: RSDI
- Vrijdag 17 april: MR
- Vrijdag 24 april: Deadline voor alle beleidsbrieven